

Om Søren Kierkegaard fortalt til Raphael Meyer

*'Allerede som nyforlovede ser vi dem
om aftenen sidde sammen på Schlegels værelse
og læse Kierkegaards skrifter højt for hinanden'*

*'At han dog kunne tilgive mig lille afskum,
at jeg havde forlovet mig med den anden'*

De her udgivne Søren Kierkegaardske papirer trænger egentlig ikke til nogen indledning.

Når jeg alligevel beder læseren om et øjeblik opmærksomhed, inden han styrter sig over selve papirerne, så er det, fordi det har været den længstlevende af det her omhandlede dramas tre hovedpersoner fru gehejmerådinde Regina Schlegel magtpåliggende, at der også fra hendes side skulle fremkomme nogle supplerende oplysninger om forholdet Søren Kierkegaard – Regine Olsen – Fritz Schlegel.

Fru Schlegel, som havde kendt mig fra min barndom, henvendte sig i oktober 1898 til mig og bad mig uden omsvøb om at ville høre på, hvad 'en gammel dame' kunne have at berette, og om efter hendes død, når spørgsmålet Søren Kierkegaards forlovelse ville blive brændende igen, at benytte, hvad jeg nu ved samtaler kunne få ud af hende.

Jeg besøgte hende da vinteren og foråret igennem til hen i maj måned i reglen en gang om ugen i hendes hjem på Frederiksberg.

Jeg nedskrev indholdet af de samtaler, jeg således havde med hende, umiddelbart efter vores møder.

Så længe Schlegel levede (død 18. Juni 1896) havde man ladet fru Schlegel i ro.

Kun en gang havde i et selskab en københavnsk gejstlig fået hende hen i en krog og ville konversere hende om hendes første forlovelse; at hun ikke var blevet ham svar skyldig, derom behøvede jeg ikke at tvivle.

Men næppe var Schlegel død, før man tog fat, ja disse videnskabelige undersøgelser fulgtes ligefrem med kondolationsbrevene.

I begyndelsen var hun blevet noget urolig derved, men efterhånden fik hun den overbevisning, at hun var blevet den længstlevende af de tre, for at hun skulle sige det sidste ord i sagen.

Hun havde derfor grebet lejligheden til at sprede oplysning om sit ungdomsforhold på sådanne steder, hvor hun anså det for vel anbragt; således havde hun korresponderet med professor Rudin i Upsala.

Hun mindedes at have set Søren Kierkegaard første gang som ganske ungt, endnu ukonfirmeret pigenbarn; hun var den dag i selskab sammen med jævnaldrende hos fru Catrine Rørdam (enke efter 1831 afdød provst Thomas Schatt Rørdam) på Frederiksberg, hvor Kierkegaard tilfældigvis kom på visit.

Han gjorde straks et meget stærkt indtryk på hende, hvad hun dog ikke lod sig mærke med.

Hun huskede endnu, at han talte ustandseligt, at hans tale ligesom vældede frem og var i høj grad fængslende, men dens indhold kunne hun efter de mange års forløb ikke mindes.

Hun troede, at stedet i de *Efterladte Papirer* 1833-1843, s. 123 (den 8. maj): 'Min Gud, hvorfor skulle den tilbøjelighed netop nu vågne! O, hvor jeg føler, at jeg er ene! – O, forbandelsen af hin hovmodige tilfredshed med at stå alene – du, min Gud, slå ikke hånden af mig',* skulle sigte til dette første møde, hvor han således modtog det første indtryk af hende som hun af ham.

Hos Olsens var det let at blive introduceret; familien holdt åbent hus én aften om ugen, Kierkegaard søgte at nærme sig den unge pige mere og

Den tyske munk Thomas à Kempis' bog *De imitatione Christi*, som Regine Schlegel læste.

mere; han interesserede sig for hendes læsning og for hendes klaverspil, lånte hende bøger og forærede hende noder.

Hun måtte bekende for sig selv, at han fik en stor magt over hende.

Og dog overvældedes hun ganske, da han friede, så at hun rent målløs, uden at give nogen forklaring eller sige et eneste ord, men blot ved sin holdning fik ham skyndsomst ud af døren.

Da han 10 dage derpå friede på ny, kom hun ham åbent og ærligt i møde og erklærede, at der var en lærer fra hendes skoletid, som hun holdt meget af, og som hun også troede holdt af hende.

Dog Kierkegaard var fast i sit forsæt. 'Du kunne tale om Fritz Schlegel til dommedag – det havde ikke hjulpet dig noget, for jeg ville have dig,' sagde han senere til hende, da hun havde givet ham sit ja-ord.

Kierkegaard led frygteligt af sit tungsind; mangen gang sad han grædende hos hende.

Han pintes ved tanken om, at han ikke havde været nok for sin fader, som han dog elskede så højt.

Men også derved forøgedes hans magt over hende.

Tungsind var intet nyt for hende; fra sit eget hjem kendte hun det.

Hun håbede at kunne få bugt med det, men det lod sig ikke skræmme bort fra ham.

Det angreb ham rent legemligt og tog på hans ydre.

Da han en otte dages tid efter deklarationen mødte hende i Løngangene, kunne hun ikke kende ham igen, sådan led han.

Hendes kærlighed til Kierkegaard var, som den havde været lige fra begyndelsen af, en åndelig kærlighed. Denne kærlighed bevarede hun lige til det sidste.

Det havde altid glædet hende, når hun traf på interesse for det kierkegaardske åndsliv; hun så med begejstring på den interesse, som nu herskede i Tyskland; franskmændene ville aldrig forstå ham.

Frederiks Hospital i København, hvor Kierkegaard døde den 11. november 1855. Kierkegaard var betalende patient og lå på første sal i bygningen til venstre.